

Radovan Perka

Národnost: česká

Datum narození: 13. srpna 1931

Místo narození: Brno

Datum úmrtí: 26. července 1991

Místo úmrtí: Praha

Akademické působení

Radovan Perka maturoval na brněnském gymnáziu dr. Josefa Kudely v roce 1950. Již v té době byl aktivně zapojen do činnosti Katolické akce v Brně – k jeho formaci přispěli tehdy aktivní kněží, kteří byli po roce 1948 perzekvováni a vězněni: Dominik Pecka a Václav Razik. Křesťanskému poslání a laickému aktivismu zůstal Perka věrný celý život. Po návratu z vojenské služby u „černých baronů“ (PTP) v roce 1954 se přihlásil na Masarykovu univerzitu (UJEP) a byl přijat ke studiu archivnictví. Svůj aktivismus projevil v letech 1956–1957, po tzv. maďarských událostech, kdy rozmnožoval studentské rezoluce a účastnil se veřejných debat. Jedna z nich – o roli komunistického tisku – se mu stala osudnou. Dostal se do konfliktu s tehdejšími předsedou KSČ na fakultě, dr. Jaroslavem Šabatou, který se rozhodl v Perkově případě zasáhnout a označil ho za „antikomunistu“. I když se R. Perka bránil, byl nakonec přinucen fakultu opustit. „Perkova aféra“ se stala nadlouho jednou z tradovaných a nikdy úplně nevysvětlených příhod. Perkův pozdější přítel Pavel Švanda, známý brněnský esejist a spisovatel, o tom napsal: „Již v roce 1956 se projevil jako jedna z vůdčích osobností studentského hnutí... Organizoval a distribuoval tehdejší ‚studentskou rezoluci‘ brněnské filosofické fakulty. Proto byl o rok později vybrán jako exemplární příklad k potrestání, jehož cílem bylo ukázat mladé inteligenci, kdo zůstává v domě pánem. Perkovo utkání s některými brněnskými komunistickými intelektuály začalo veřejnou debatou o významu slova lid a skončilo vynuceným odchodem ze studií. Měl tenkrát na vybranou buď opustit fakultu, nebo očekávat zatčení a další soud, který by asi neskončil podmíněným rozsudkem. Přesný a úplný průběh tehdejších událostí však nebyl jasný ani blízkým očitým svědkům, což odpovídalo atmosféře doby a vžitě opatrnosti, která vedla k utajování všeho a ze všech stran.“ (Lidová demokracie, 5. 7. 1992).

Profesní působení

Po odchodu z fakulty pracoval Perka na brněnském výstavišti, na maloměřickém seřazovacím nádraží, byl skladníkem a prodával v Mototechně. V letech 1968–1970 se živě zajímal o politiku, zejména o akce obnovované Československé strany lidové, do nichž se zapojil. Dosáhl formální rehabilitace a stihl externě dostudovat filozofickou fakultu. V době normalizace pracoval na jazykové škole v Brně, kvůli kádrovému profilu však pouze jako tajemník. Příležitostně se věnoval studiu církevních dějin. Tato studia zúročil ve své publikaci o poutních místech, která však mohla vyjít až po roce 1989.

Veřejná činnost

R. Perka v sedmdesátých a osmdesátých letech spoluvytvářel malou katolickou brněnskou enklávu, která se angažovala na poli křesťanského samizdatu (M. Razik, R. Malý, P. Švanda, Z. Rotrekl). V roce 1990 začal pracovat na odboru církví na Ministerstvu kultury ČR, po zrušení starého komunistického Sekretariátu pro věci církevní. Angažoval se při přípravě nových zákonů zabezpečujících svobodu církví a náboženských společností a zákonů o navrácení majetku církvím a řádům. V této práci zužitkoval svá oficiální i neoficiální historická studia, například při řešení případů klášterů v Rajhradě a Teplé a jejich knihoven, kdy vycházel z příkladu fungujících klášterů v Rakousku a Bavorsku. Politicky byl stále činný v Československé straně lidové a neváhal se zapojit do obhajoby této strany a jejího tehdejšího vedení proti útokům ze strany radikálního křídla Občanského fóra i některých tehdejších kleriků. Ve své úřednické funkci však vytrval pouze jeden rok. Zemřel neočekávaně po krátké nemoci v nedožitých 61 letech.

Prameny a literatura

CHMEL, Zdeněk. *Galerie brněnských osobností 2*. Brno: Ante, 1999, s. 143–144.

Odpovídá dr. Radovan Perka. *Lidová demokracie*, 1991, roč. 46, č. 13.

ŠVANDA, Pavel. *Portréty. Portrét mého přítele P.* Brno: Atlantis, 1994.